

Rekommendation (nr 98) angående semester

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens, vilken av styrelsen för Internationella arbetsbyrå samman kallats till Genève och där samlats den 2 juni 1954 till sitt trettiosjunde sammanträde och beslutat antaga vissa förslag angående semester, vilken fråga utgör den sjunde punkten på sammanträdet dagordning, samt beslutat, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation,

antager denna den tjugotredje dagen i juni månad år nittonhundrafemtiofyra följande rekommendation, som skall benämnas »rekommendation angående semester, 1954» (Holidays with Pay Recommendation, 1954).

Konferensen förordar, att följande bestämmelser tillämpas samt att varje medlem, i enlighet med vad styrelsen därom må komma att besluta, till Internationella arbetsbyråns insänder redogörelse för de åtgärder, som vidtagits för att genomföra bestämmelserna.

1. 1) Med hänsyn till skiftande praxis i olika länder må reglerna i förevarande rekommendation bringas i tillämpning genom av offentlig myndighet eller på enskilt initiativ vidtagna åtgärder, genom lagstiftning, på föranstaltande av författningsenliga organ för fastställande av löner, genom kollektivavtal eller skiljedom eller i annan med nationell praxis förenlig ordning, som må anses lämplig med beaktande av förhållandena i vederbörande land.

2) Vilket av de i punkt 1) angivna förfarandena som än må komma att tillämpas, böra regeringarna under inga omständigheter avhålla sig från att anlita alla lämpliga, i grundlag eller annan lagstiftning angivna metoder, då av enskilda samt arbetsgivar- och arbetarorganisationer vidtagna åtgärder ävensom kollektivavtal icke leda till snabba och tillfredsställande resultat.

2. Följande tillämpningsmetoder må, bland andra, av vederbörande myndighet i olika länder tagas under övervägande, där så bedömes lämpligt, nämligen

a) att främja genomförandet av årlig betald ledighet (semester) genom frivilligt slutna kollektivavtal mellan de båda parter, som deltaga i organ för kollektiva förhandlingar;

b) att bistå arbetsgivarernas och arbetarnas organisationer att upprätta gemensamma organ på frivillig väg, eller om så befinnes erforderligt, att upprätta ett organ med författningsenlig befogenhet att bland annat fastställa årlig semester inom visst yrke eller viss verksamhetsgren;

c) att tillerkänna befintliga författningsenliga organ för fastställande av löner befogenhet att handlägga semesterfrågor, i den mån dylika organ icke redan äga sådan befogenhet;

d) att inhämta detaljerade upplysningar angående bestämmelser om semester samt hålla sådana upplysningar tillgängliga för arbetsgivarernas och arbetarnas organisationer.

3. Denna rekommendation äger tillämpning på alla anställda med undantag för sjömän, lantarbetare samt personer anställda i företag eller institutioner, där endast medlemmar av arbetsgivarens familj äro sysselsatta.

4. 1) Varje i denna rekommendation avsedd person bör vara berättigad till semester. Semesterns längd bör stå i förhållande till fullgjord tjänstetid hos en eller flera arbetsgivare under ifrågavarande tid och bör uppgå till minst två arbetsveckor för tolv månaders tjänstetid.

2) I varje land må, om så befinnes påkallat, i lämplig ordning bestämmas

a) det antal dagar, under vilka en arbetare bör ha arbetat för att bli berättigad till semester eller till en proportionell del därav;

b) sättet för beräkning av en arbetares tjänstetid under ett visst år i syfte att fastställa den semester, som han äger uttaga för nämnda år.

3) Upphör anställningen, innan arbetaren fullgjort den för rätt till semester i enlighet med punkterna 1) och 2) erforderliga tjänstetiden, bör i varje land i lämplig ordning bestämmas att han skall vara berättigad till semester i förhållande till fullgjord tjänstetid eller till semesterersättning eller till ett likvärdigt semestertillgodohavande, alltefter vad som må anses lämpligt.

5. I varje land bör i lämplig ordning fastställas vilka dagar och perioder som icke äro att anse såsom semesterdagar med hänsyn till tillämpningen av förevarande bestämmelser, t. ex. allmänna eller sedvanemässiga fridagar, varje vecka återkommande vilodagar, dagar av frånvaro från arbetet på grund av olycksfall i arbete eller sjukdom ävensom viloperioder före och efter barnsbörd.

6. I varje land bör i lämplig ordning bestämmas, om semestern bör förlängas i mån av tjänstetidens varaktighet, eller om andra förhållanden skola vara avgörande härför.

7. 1) Avbrott i arbetet, under vilka arbetaren uppbär lön, böra icke påverka rätten till semester eller dennas längd.

2) Avbrott i arbetet, vilka icke medföra att anställnings- eller avtalsförhållandet upphör, böra icke påverka semesterrätt, som förvärvats före avbrottet.

3) I varje land bör i lämplig ordning bestämmas de närmare villkoren för tillämpning av de i punkterna 1) och 2) här ovan angivna principerna vid avbrott i arbetet, vilka föranletts av

a) sjukdom, olycksfall samt viloperioder före och efter barnsbörd;

b) frånvaro på grund av familjeangelägenheter;

c) militärtjänst;

d) utövande av medborgerliga rättigheter och skyldigheter;

e) fullgörande av fackliga uppdrag;

f) förändringar inom företagsledningen;

g) periodisk, ofrivillig arbetslöshet.

8. Rätten till semester samt dennas längd böra icke påverkas av avbrott, som föranletts av havandeskap och barnsbörd, såvida vederbörande återupptager anställningen och hennes frånvaro icke överstiger viss fastställd tid.

9. 1) Samråd bör äga rum mellan arbetsgivare och arbetare rörande tiden för semesterns förläggning. Härvid bör såvitt möjligt hänsyn tagas till arbetarens personliga önskemål.

2) Arbetaren bör underrättas om tidpunkten för semesterns början i så god tid, att han kan utnyttja semestern på lämpligt sätt.

10. Arbetare, som icke fyllt aderton år, bör erhålla längre semester än den i punkt 4 angivna minimitiden.

11. Envar, som uttager semester, bör för hela semestertiden minst uppbära

a) antingen i kollektivavtal, skiljedom eller nationell lagstiftning fastställd avlöning för sådan semestertid;

b) eller sin vanliga avlöning, sådan denna bestämts i nationell lagstiftning eller genom annan enligt nationell praxis fastslagen metod, jämte kontant ersättning för eventuella naturaförmåner.

12. I kollektivavtal, skiljedom eller nationell lagstiftning böra föreskrifter lämnas om förande av semesterliggare samt om de uppgifter som böra införas i sådana liggare, i den mån dessa bedömas erforderliga för en behörig tillämpning av avtals-, författnings- eller andra bestämmelser angående semester.

13. Innan lagstiftning rörande semester utarbetas bör, under de former och i den utsträckning som må vara förenliga med nationell lagstiftning och praxis, samråd äga rum mellan representativa arbetsgivar- och arbetarorganisationer samt vederbörande myndigheter.

14. Tillfälle bör beredas representativa arbetsgivar- och arbetarorganisationer att städse på lika villkor medverka i de organs verksamhet, vilka enligt den nationella lagstiftningen ha till uppgift att fatta beslut angående semester, ävensom vid genomförandet av semesterbestämmelser. De böra ock konsulteras eller äga att yttra sig i dylika ärenden under de former och i den utsträckning, som må vara förenliga med nationell lagstiftning och praxis.
